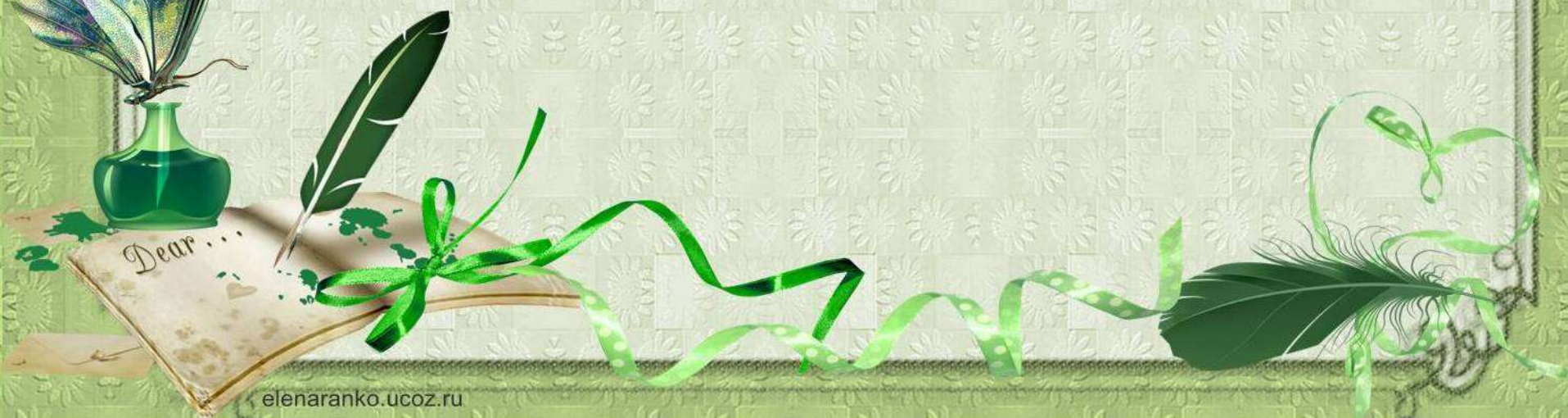

Неделя предметов гуманитарного цикла

Конкурс переводчиков с якутского языка на русский

«Постигая смыслы»

Вавилонская башня

У праведника Ноя было три сына: Сим (Шем), Хам и Яфет. Вместе с отцом они спаслись в ковчеге от всемирного потопа, а после потопа с ним же стали возделывать землю. У Сима, Хама и Яфета родились дети и внуки, и род людской снова стал размножаться, распавшись мало-помалу на много племён. Сначала все эти племена говорили все на одном языке, расселившись на равнине в земле Шинейр, в Вавилонии.

Однажды жители этой равнины стали строить город, а посреди него задумали соорудить высокую башню, чья вершина достигла бы неба. Но Бог расстроил их безумный замысел. Он «смешал языки» людей, так что один перестал понимать речь другого. Люди поневоле бросили своё строительство и разошлись в разные стороны. Город, который они начали строить, был назван потом Бабель или Вавилон, поэтому и неудавшаяся их постройка именуется в Библии Вавилонской башней.

Синонимы к слову переводчик

- ❖ Толмач (из др. - русск. тълмачь);
- ❖ драгоман (от араб. targuma:n);
- ❖ перелагатель;
- ❖ шептало;
- ❖ шептальник и др. синонимы.

Переводчик — это специалист широкого профиля в самых разных областях.

Его задача не просто отобрать аналогичные по смыслу слова из другого языка, но и адаптировать текст для читателя, при этом, не исказив суть источника.

Для этого переводчик должен, как и писатель, обладать хорошим слогом и уметь грамотно строить предложения.

Международный день переводчика

30 сентября –

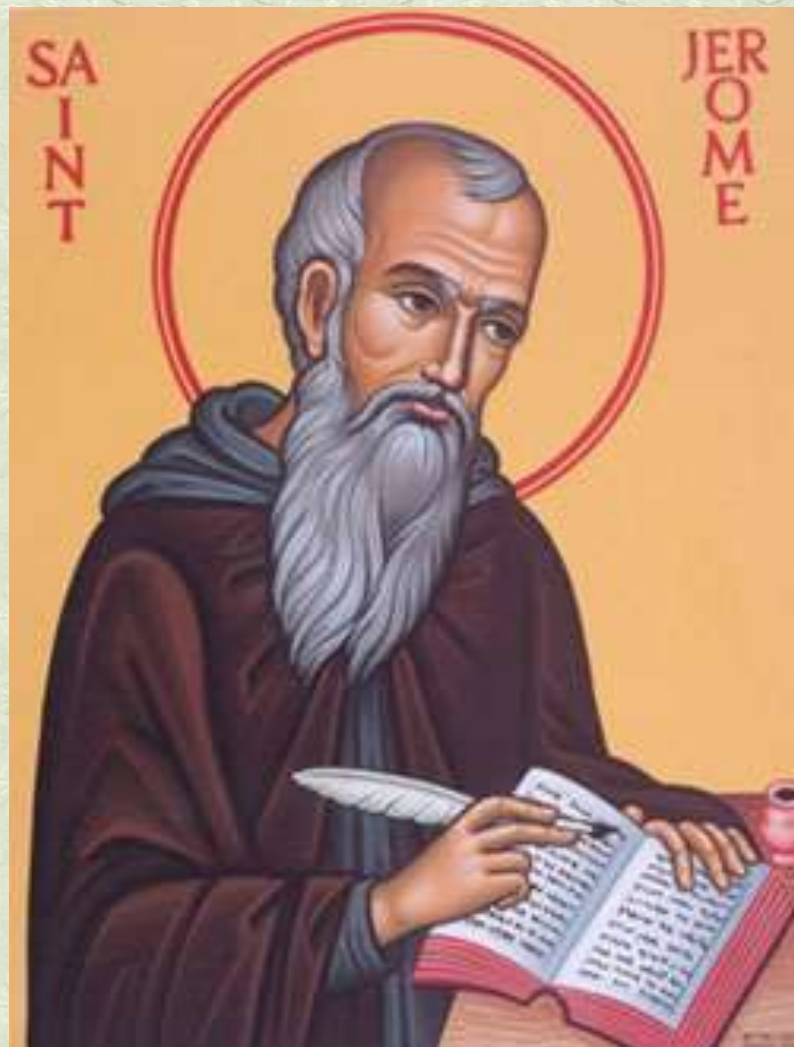
Международный день переводчика. День для праздника выбран не случайно: в 420 году в этот день умер покровитель земных переводчиков, один из латинских отцов Святой Церкви – Иероним Стридонский.

И появился он только в 1991 году – профессиональный праздник устных и письменных переводчиков.

**Иероним
Стридонский** —
выдающийся гений
своего времени, историк,
писатель, первым на
латинский язык перевел
Библию.

*«В переводе я
передаю не слово в
слово, а мысль в
мысль».*

Международная организация переводчиков

Появилась в 1953 г.

Цели:

- объединить переводческие организации разных стран и наладить связи между ними;
- защищать в случае необходимости моральные и материальные права переводчиков;
- пропагандировать перевод как профессию и как искусство;
- повышать статус профессии в обществе.

Древний Египет – колыбель цивилизации

Древняя Греция – колыбель европейской цивилизации

А. С. Пушкин

«И как верен его отклик, как чутко его ухо! Слышишь запах, цвет земли, времени, народа. В Испании он испанец, с греком – грек, на Кавказе – вольный горец в полном смысле этого слова; с отжившим человеком он дышит стариной времени минувшего; заглянет к мужику в избу – он русский весь с головы до ног: все черты нашей природы в нем отозвались, и все окинуто иногда одним словом, одним чутко найденным и метко прибранным прилагательным именем...»

Н.В. Гоголь

ЯКУТСКИЕ ТЕКСТЫ ДЛЯ ПЕРЕВОДА НА РУССКИЙ ЯЗЫК

Уу

Уу айылбаа улахан туһалаах. Уу баар сиригэр үүнээйи арааһа үүнэр. Хамсыыр-харамай элбэхтик үөскүүр. Уу суох сиригэр буортан туох да үүммэт. Биир да кыыл үөскээбэт.

Айылбаа уута күөллэргэ, өрүстэргэ, муораларга мунньустар. Уулаах сирдэргэ дьон олохсуйар. Муора уута доруобуйаба туһалаах.

Ууну киһи иһэригэр уонна суунарыгар, сири нүөлсүтэригэр туһанар. Ууну харыстаан туһаныахха.

(50 тыл)

Алаас

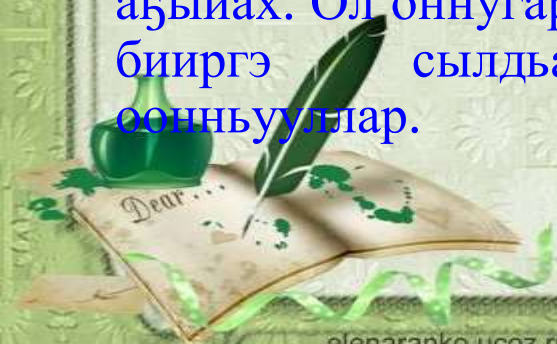
Саха дьоно урут алааһынан тустуспа тарҕанан олорор этэ. Алаас диэн киэн көнө сир аата. Онно сайын күөх от, араас сибэкки үүнэр. Сылгынах мэччийэр. Оттон ходуһатын оттуулар.

Алаас бэйэтэ күөллээх, үрэхтээх. Онно сөтүөлүүллэр, балыктыылар. Чугас ойуурдаах буолар. Оҕолор онно отоннуулар, улахан дьон бултуулар.

Алааска сайын аҕыйах ыал олорор, бу биһиги дэриэбинэбит курдук буолбатах. Онон оҕо эмиэ аҕыйах. Ол оннугар бары доҕордоһон бииргэ сылдьаллар, бииргэ оонньуулар.

(65 тыл)

Саас кэллэ

Кыыдааннаах кыһыммыт ааста.
Күн уһаан, халлаан сылайдар
сылыйан, саас барахсан күлэн-
үөрэн тийэн кэллэ. Саас маңнайгы
илдьиттэрэ туус маңан тулуктар
туртаңны кэттүлэр. Туох барыта
сэргэхсийбит, күлбүт-үөрбүт
курдук. Оҕо аймах таһырдыаттан
киирбэт буолбута ыраатта.

Сотору өрүстэр, күөллэр
муустара ууллуо. Кэбэ көтөр кэрии
тыабыт кэтэбиттэн этэн чоргутуо.
Мастар нуолур солко мутукчанан
симэниэхтэрэ. Сир-дойду дыргыл
мүөт сытынан аңылайыа. Кэрэ-
дьикти ойуулаах лыахтар
тэлибири кэтүөхтэрэ.

(63 ТЫЛ)

Ньургуһун сибэкки

Ньургуһун — кэрэ сибэкки. Кини умнаһа ньяассын түүнэн бүрүллүбүт. Биэс эминньэхтээх бөдөң сибэккитэ сороҕор араҕас, сороҕор халлаан күөх буолар. Эминньэҕин төбөтүн диэки өңө улам сырдаан иһэр. Ол иһин сибэккитэ олус нарын көрүңнэнэр. Ньургуһун кэрэтин туһунан дьон-норуот элбэх ырыаны айар, хоһоону суруйар.

Ньургуһун Саха сиригэр саас кэлбитин кэрэһилиир. Ситэ ирэ илик тоң буору тобулу үүнэн тахсар бастакы хорсун сибэкки буолар.

(59 тыл)

Айыл5а уһуктуута

Сир-дойду сибэккинэн симэнэр,
ойуур-тыа күөх солко киэргэлин
тацнар, тупсар-киэркэйэр. Лаглабар
лабаалаах хатың барахсан үнүгэстэрэ
тэрэйэ тыллан, күнтэн-күн ахсын эбии
көбөрөр. Саңа тыллан тэрэйбит
сэбирдэхтэринэн ааһар тыалга
далбаатанар.

Айылба тиллэн, ырыаһыт
чыычаахтар араас куолаһынан көрдөөх
ырыаны тардаллар.

Күөрэгэй өрө күөрэйэн дырибинээн
тахсан, көй салгыңна көтө-дайа
сылдыан, ыллаан дырылатар. Үрдүктэн
үөрүү-дьол ырыатын түһэрэр.

(В.Тарабукин)

(57 тыл)

Лабааџа олоџбут чыычаах

Ойуур иһигэр киирэбин. Күөх солко мутукчанан лаглайа симэммит титириктэр тураллар. Бу кэмнэ ойуур барахсан киһини бэйэтигэр тардар курдук.

Ол истэхпинэ, иннибэр сип-синньигэс лабааџа чыычаах түстэ. Күрүң өңнөөх. Кылгас моойдоох. Харахтара хара оџуруо курдуктар.

Чыычаах барахсан... Түүтэ-өңө ырааһын! Хамсыыр буолбатах, тырымныыр. Таммах курдук ып-ыраас харахтара үөрүү уотунан чабылыһаллар.

(А.Сыромятникова)

(50 тыл)

При создании слайдов использован макет из Интернета

